Dosarul nr. 1-669/2020
1-20031697-12-1-05032020

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

27 octombrie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Instanţa de judecată constituită din:
Preşedintele şedinţei, Judecător Lilia Lupaşco
Grefier: Ariana Cernei, Gheorghe Tinctiuc, Mariana Harabagiu, Cătălina Sîrbu

Cu participarea:
Acuzatorului de stat, procurorului Oleg Gonţa, Liliana Beşliu
Apărătorului, avocatului părţii vătămate Vadim Marianciuc
Apărătorului, avocatului inculpatului Roman Medeleanu
Inculpatului Ion Gheţiu
În lipsa:
Părţii vătămate Viorel Frunză

examinând în cadrul instanţei de judecată, în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, în procedură generală, cauza penală privind învinuirea lui:

Gheţiu Ion Pavel, a.n. *****, IDNP *****, de etnie moldovean, cetăţean al Republicii Moldova, originar din şi domiciliat în mun. Chișinău, str. *****, *****, studii medii de specialitate, supus militar, neangajat oficial în câmpul muncii, celibatar, fără la întreţinere, nu se află la evidenţa medicului narcolog şi psihiatru, fără grade de dizabilitate, fără distincţii de stat şi grade speciale, fără antecedente penale, anterior judecat prin:

- sentinţa Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13.02.2007, conform art. 264 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 55 Cod penal, la amendă în mărime de 50 unităţi convenţionale, ce constituie 1000,00 lei;

- sentinţa Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19.02.2009, conform art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unităţi convenţionale, ce constituie 4000,00 lei;

- sentinţa Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr. 1-179/2010 din 29.03.2010, recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, şi în baza acestei Legi, fiidu-i stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 10 luni, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa numită i-a fost suspendată condiţionat pe un termen de probă de 1 an;

- sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 1-306/2014, din 18.05.2017, procesul penal de învinuire în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal a fost încetat din motivul adoptării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenţei RM nr. 210 din 29.07.2016,

- sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 1-239/2017 din 19.02.2018, recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripţie de tragere la răspundere penală, -

în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Cauza penală pe învinuirea inculpatului Gheţiu Ion Pavel în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal a parvenit în instanţa de judecată la 05.03.2020, fiind repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor Judecătorului Svetlana Garştea-Bria.

Prin încheierea vicepreşedintelui interimar al Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani Stella Bleşceaga din 06.06.2023, s-a dispus redistribuirea în mod aleatoriu a cauzei penale în privinţa lui Gheţiu Ion Pavel altui judecător.

Cauza penală pe învinuirea inculpatului Gheţiu Ion Pavel în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal la 07.06.2023, a fost repartizată repetat prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor Judecătorului Lilia Lupaşco.

*Cauza penală a fost examinată în termenul: **07 iunie 2023 – 27 octombrie 2026**, cu respectarea procedurii de citare legală a participanţilor la proces şi asigurarea dreptului la un proces echitabil inculpaţilor.*

Inculpatului i-a fost înmânată informaţia în scris privind drepturile şi obligaţiile, şi copia rechizitoriului.

În baza materialelor din dosar şi a probelor administrate în şedinţa de judecată, instanţa de judecată, -

A c o n s t a t a t:

Potrivit rechizitoriului, ***Gheţiu Ion Pavel***, a.n. *****, la data de 07.03.2014, manifestând un comportament dolosiv şi viclean, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a cet. Frunză Viorel Pahomie, a.n. *****, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privinţa naturii şi calităţilor obiectului şi părţilor, prin comportament viclean, având intenţia de a însuşi bunuri folosite în construcţii şi anume schele metalice cu dimensiunile 250 m^2 în valoare totală de 43465,23 lei, sub pretextul arendării acestora, abuzând de încredere, a semnat un act de predare primire a schelelor, după care a însuşit de la partea vătămată Frunză Viorel Pahomie schelele, ulterior refuzând întoarcerea schelelor şi achitarea datoriei formate pentru chiria acestora, cauzându-i cet. Frunză Viorel Pahomie, un prejudiciu material în proporţii considerabile în sumă totală de 43465,23 lei.

*Astfel, potrivit rechizitoriului, prin acţiunile sale intenţionate, **Gheţiu Ion Pavel** a săvârşit infracţiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal, pe semnele:*

escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privinţa naturii, calităţilor substanţiale ale obiectului, părţilor actului juridic nul sau anulabil, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul dolosiv şi viclean care a produs daune considerabile.

În şedinţă de judecată, prin ordonanţa procurorului din 10.06.2026, inculpatului ***Gheţiu Ion Pavel*** i-a fost modificată învinuirea pentru faptele incriminate ca fiind comise de acesta, ultimul fiind învinuit de faptul că: *prin acţiunile sale intenţionate,* ***Gheţiu Ion Pavel*** *a săvârşit infracţiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal, pe semnele: escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducere în eroare.*

Având în vedere faptul că inculpatul nu şi-a recunsocut vina şi nici nu a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza probelor acumulate la etapa urmăririi penale, în baza art. 364^1 Cod de procedură penală, examinarea cauzei s-a realizat în procedură generală.

Astfel, ***inculpatul Gheţiu Ion Pavel***, fiind audiat în şedinţă de judecată, a declarat că, nu recunoaşte vina. Ideea de a lua schelele era a lui Cheptene Ion. În perioada anului 2014, până în prezent, a fost şi sunt vecini cu Cheptene Ion şi Ciurcov Iurie din str. *****, *****. Cheptene Ion şi cu Ciurcov Iurie sunt cumătri. Ciurcov Iurie se ocupa cu faţadele la casă. Ideea de a lua schelele a fost a lui Cheptene Ion. Cheptene Ion l-a rugat pe el (pe inculpat) să dea buletinul său pentru a lua în arendă sclelele. I-a spus (inculpatul) că are doar copii de pe buletin. El (inculpatul) împreună cu Cheptene Ion s-au deplasat la un depozit, unde au prezentat copia buletinului său (a inculpatului) de identitate. Contractul de arendă a fost perfectat pe numele său (a inculpatului) luând în arendă schelele. Drept confirmare, i-a eliberat la mână o recipisă scrisă de mână. Apoi, împreună cu Cheptene Ion, s-au deplasat în ograda casei lor şi au descărcat schelele în garajul care îi aparţine lui Cheptene Ion. Schelele au stat acolo vreo două-trei zile, după care el (inculpatul) împreună cu Cheptene Ion, cu un microbuz, au încărcat schelele şi le-au dus la socrii lui Ciurcov Iurie. A mai concretizat că, i-au dat chelele în arendă lui Ciurcov Iurie, la preţul de 800,00 euro, dintre care 400,00 euro (inculpatul) i-a dat lui Cheptene Ion. Ulterior, a aflat ca Ciurcov Iurie a înstrăinat schelele date şi a plecat peste hotare într-o direcţie necunoscută. La întrebările procurorului, inculpatul a declarat că, microbuzul cu care au dus schelele l-a arendat de pe www.999.md, era o persoană care se ocupă cu transportul. Nu mai ţine minte cine a achitat banii pentru transport. Declaraţiile lui Cheptene Ion nu corespund adevărului.

Partea vătămată Frunză Viorel Pahomie, fiind audiat în şedinţă de judecată, sub jurământ, a declarat că, în anul 2014, el fiind proprietarul schelelor pentru construcţii, a discutat cu Trofim Ion, cu care erau cunoscuţi şi prieteni. La acel moment el (partea vătămată) fiind în Italia, la muncă, cu domiciliu permanent acolo, având 250 m^2 de schele în *****, a fost de acord să îi dea în arendă schelele. Astfel, a fost telefonat de Trofim Ion, care i-a propus să ia de la el (partea vătămată) schelele şi să le dea în arendă companiilor de construcţie sau persoanelor fizice, iar venitul pentru arendă, urma să îl împartă în jumătate. El (parta vătămată) a fost de acord. Trofim Ion a adus schelele din *****, cu acordul lui (a părţii vătămate) şi le-a depozitat la un depozit în mun. Chișinău. Ulterior, din cuvintele lui

Trofim Ion, a aflat că el a dat schelele în arendă lui ***Gheţiu Ion Pavel***, pe termen de o lună, şi care, peste o lună de zile, nu a întors schelele şi nici nu a achitat banii pentru arenda lor. Tot de la Trofim Ion, a aflat (partea vătămată), că ultimul l-ar fi contactat de mai multe ori pe ***Gheţiu Ion Pavel*** să întoarcă schelele şi să achite banii pentru arendă, însă ***Gheţiu Ion Pavel*** schimba numerele de telefon, nu răspundea la apelurile telefonice, astfel eschivându-se de obligaţiunea, de restituire a schelelor şi achitare a banilor pentru arenda lor. Peste doi ani de zile, în luna august, a venit (partea vătămată) acasă din Italia, şi-a luat avocat şi, prin intermediul acestuia, a depus o plângere la poliţie, fiind intentată această cauză penală. Repetat, pe data de 15.12.2016, el (partea vătămată) a revenit acasă, la solicitarea avocatului său, care i-a comunicat că trebuie personal să se prezinte şi să depună plângere la poliţie, ceea ce a şi făcut. Valoarea totală a schelelor metalice cu dimensiunile de 250 m^2, pentru anii 2014 – 2016, era în euro, conform cursului valutar la perioada respectivă, preţul unor schele uzate, în valoare de 43465,23 lei. Datele cu privire la valoarea totală a schelelor uzate în acea perioadă, i-a prezentat-o avocatului său. Aceste schele uzate le-a procurat din Italia, pe porţiuni, expediind aceste scheli la kg, şi avocatului i-a prezentat recipisa persoanei de la care a procurat schelele, precum şi preţurile schelelor uzate de la o firmă din Italia, care se ocupă cu vânzarea-procurarea schelelor uzate.

La întrebările avocatului părţii vătămate, acesta din urmă a declarat că, de al Trofim Ion a aflat că ***Gheţiu Ion Pavel*** a luat de la dânsul, Trofim Ion, schelele, ducându-l în eroare că are nevoie de ele şi imediat le-a vândut altei persoane, şi precum că, din câte-şi aduce aminte, a vândut-o contra sumei de 3000,00 euro. Nu cunoaşte cine este ***Gheţiu Ion Pavel*** pentru Trofim Ion. Până în prezent, nici ***Gheţiu Ion Pavel,*** nici Trofim Ion nu i-a restituit schelele, nici contravaloarea schelelor şi nici nu i-a achitat arenda pentru schelele folosite. Prejudiciul în valoare de 43465,23 lei, îl susţine în continuare. Consideră că ***Gheţiu Ion Pavel*** urmează să fie pedepsit, pentru că el (partea vătămată) a făcut sacrificii de care alţii s-au folosit. Declaraţiile din faza de urmărire penală, inclusiv din plângere, le susţine integral, deoarece acestea erau mai proaspete după evenimentele produse. La fel susţine în continuare şi solicitarea sa din plângere, pentru repararea prejudiciului moral, în mărime de 50000,00 lei. Din cauza infracţiunii respective, a rămas indignat de cele comise de ***Gheţiu Ion Pavel***. A rămas înşelat, supărat, înţelegând că toate sacrificiile sale s-au soldat cu nimic. Sacrificiul care l-a făcut el (partea vătămată) pe timp îndelungat, s-a manifestat prin faptul adunării schelei şi transportarea acesteia acasă, cu scopul de a se întoarce în Republica Moldova, şi de a-şi continua activitatea sa, obţinând un venit din această activitate. În anul 2014, a avut trei copii la întreţinere, dintre care două studente şi un copil minor. La acel moment, cât şi în prezent, era unicul întreţinător al familiei. La şedinţa de astăzi s-a prezentat din Republica Italiană pentru a da declaraţii, pentru ce a suportat cheltuieli de transport, cheltuieli pe care le va prezenta ulterior.

La întrebarea procurorului, partea vătămată a declarat că, el personal nu a vorbit niciodată cu ***Gheţiu Ion Pavel***.

La întrebările avocatului inculpatului, partea vătămată a declarat că, are o recipisă de la o persoană, de la care a procurat schelele, cec (bon de plată) nu are. Schelele le-a cumpărat pe bucăţi, în mai multe etape, expediindu-le separat în perioada din 2005, până în 2014. El personal nu a întocmit declaraţie vamală la transportarea schelelor. A expediat schelele cu rutierele, care transportau colete la kilogram în Republica Moldova. Recipisa i-a întocmit-o o

singură persoană, care confirmă vânzarea-cumpărarea schelelor, pe care a prezentat-o la materialele cauzei, dar a procurat schelele în diferite perioade de timp, în diferit volum, pentru care nu a întocmit un contract de vânzare-cumpărare sau recipisă. Cu Trofim Ion au înctomit un contract pentru transmiterea schelelor în arendă, indicându-se în acesta şi preţul. La fel, au întocmit şi un act de predare-primire. A prezentat avocatului acest act. Nu a avut o formă juridică de activitate respectivă pentru darea în chirie a schelelor. În ziua când s-a transmis schelele de la Trofim Ion către ***Gheţiu Ion Pavel***, el (partea vătămată) nu era în ţară. Nu cunoaşte câte personae au venit să ia schelele de la Trofim Ion. Din spusele lui Trofim Ion, cunoaşte că dânsul i-a transmis lui ***Gheţiu Ion Pavel*** schelele. Nu s-a adresat cu cerere de chamare în judecată împotriva lui Trofim Ion pentru restiuirea schelelor. Nu i-a transmis (partea vătămată) lui Trofim Ion procură cu dreptul de a transmite schelele şi nu a prevăzut prin careva contracte dreptul de a transmite în chirie schelele. A depus plângerea împotriva lui ***Gheţiu Ion Pavel***, deoarece Trofim Ion i-a comunicat că el i-a transmis lui ***Gheţiu Ion Pavel*** schelele şi că acesta din urmă, ulterior le-a vândut.

Martorul Trofim Ion, fiind audiat în şedinţă de judecată, sub jurământ, a declarat că, ***Gheţiu Ion Pavel*** îi este cunoscut, aproximativ de 6 ani de zile. El (martorul) era în posesia schelelor pe care le-a luat, cu titlu gratuit, de la prietenul său Frunză Viorel Pahomie, pentru a le folosi în construcţii. Cu permisiunea lui Frunză Viorel Pahomie, a plasat un anunţ pe sete-ul www.999.md, ca să dea în chirie schelele luate de la Frunză Viorel Pahomie. Ulterior, a fost telefonat de ***Gheţiu Ion Pavel***, care i-a comunicat că are nevoie de schele pentru o perioadă de 2 săptămâni. I-a comunicat (inculpatului) că schelele sunt libere şi le poate închiria. Pentru arenda schelelor, urma să încaseze suma de 200,00 lei pe zi. Totodată, ***Gheţiu Ion Pavel*** i-a spus că va achita arenda pentru schelele luate imediat, a 2-a zi. S-au înţeles cu ***Gheţiu Ion Pavel*** că a 2-a, sau a 3-a zi, să-i dea avans şi o parte din bani. A 2-a zi, l-a contactat (martorul) pe ***Gheţiu Ion Pavel***, care i-a promis că o să-i achite la sfârşit de săptămână, iar la sfârşit de săptămână telefonul acestuia era stins (deconectat). A încercat să-l mai contacteze, dar nu i-a reuşit. Peste câteva zile (inculpatul) a aprins telefonul. I-a promis (inculpatul) din nou că peste câteva zile o să-i achite banii şi iar a dispărut. Până în ziua de astăzi nu i-a mai întors schelele şi nici nu l-a mai văzut pe ***Gheţiu Ion Pavel***. Schelele aveau o dimensiune de 250 m^2, cu o valoare totală de 40445,23 lei. Această sumă este indicată de proprietarul Frunză Viorel Pahomie, deoarece el are careva acte de la procurare. Schelele au fost trimise din Italia.

La întrebările procurorului, martorul a declarat că, când a luat schelele, ***Gheţiu Ion Pavel*** era cu Cheptene Ion. Anume prin ultimul l-a găsit de vreo câteva ori pe **Gheţiu Ion Pavel**. Cheptene Ion lucra împreună cu ***Gheţiu Ion Pavel***, erau prieteni şi colegi.

La întrebările avocatului inculpatului, martorul a declarat că, pentru faptul închirierii schelelor, au întocmit o recipisă. În recipisă au indicat valoarea schelelor, preţul arenzii şi dimensiunile acestora. Nu are careva companie prin care desfăşoară activitatea sa de întreprinzător.

La întrebarea instanţei, martorul a declarat că, din 2014, până în prezent, cu ***Gheţiu Ion Pavel*** nu s-a mai întâlnit.

Martorul Nani Victor, fiind audiat în şedinţă de judecată, sub jurământ, a declarat că, Ciurcov Iurie a fost ginerele său. În 2014, a venit la el (la martor) ştiind că are strânşi nişte bani pentru a procura un microbuz. I-a propus (martorului) să-i dea cu împrumut suma de

3000,00 euro, pentru a procura schele italiene de la o persoană necunoscută ca, pe viitor, să o poată da în arendă. I-a transmis ginerelui 3000,00 euro. Peste câteva zile, el a venit cu un camion, aducând schelele dezasamblate. Ginerele său, când a adus schelele, mai era cu el 2 persoane necunoscute, de gen masculin. Schelelel au fost descărcate la el în ogradă, căci era mult loc. Peste câteva zile, a venit ginerele său, Ciurcov Iurie şi i-a comunicat că a găsit un cumpărător la acele schele să le vândă mai scump. El a încărcat schelele în camion şi a plecat într-o direcţie necunoscută. Circa peste 2 săptămâni, în aceeaşi perioadă, ginere său a mai adus alte schele, cu un alt camion, dar deja în cantităţi mai mici, pe care iarăşi le-a decărcat în ogradă. Peste careva timp, le-a încărcat din nou, spunând că a găsit un cumpărător să le vândă mai scump. Banii nu i-a mai văzut (martorul), dar el (Ciurcov Iurie) ştia că avea (martorul) strânsă suma de bani pentru microbuz, astfel i-a adus un automobil de model „Mercedes Vito", foarte vechi şi într-o stare deplorabilă. L-a lăsat la el (martor) în ogradă şi a plecat. În acel moment şi fiica sa (a martorului) a divorţat de Ciurcov Iurie. Susţine declaraţiile date la urmărirea penală, caci a trecut mai mult de 10 ani de atunci, şi nu ţine minte amănunţit evenimentele.

Martorul Cheptene Ion, fiind audiat în şedinţă de judecată, sub jurământ, a declarat că, persoana cu numele ***Gheţiu Ion Pavel*** îi este cunoscută. În anul 2014, **Gheţiu Ion Pavel** l-a rugat să meargă cu el să-l ajute (martorul) să ducă, să încarce şi să transporte nişte schele. I-a explicat ***Gheţiu Ion Pavel*** că urma să facă o faţadă cu Ciurcov Iurie. A mers împreună cu ***Gheţiu Ion Pavel*** şi încă cu şoferul camionului, şi i-a ajutat să încarce schelele. Probabil din str. *****, din mun. Chișinău. După care, au mers în ***** unde au descărcat schelele în ograda socrului lui Ciurcov Iurie. ***Gheţiu Ion Pavel*** i-a achitat o sumă de 400,00 lei pentru ajutor. Cu ***Gheţiu Ion Pavel*** se cunoştea, deoarece erau vecini, locuind pe adresa str. *****, *****.

La întrebările procurorului, martorul a declarat că, la încărcare s-au prezentat la un depozit mare, cu ogradă. Lucrătorii care erau, i-au cerut lui ***Gheţiu Ion Pavel*** un buletin. Ţine minte (martorul) că (***Gheţiu Ion Pavel***) nu avea asupra sa un buletin şi, probabil, i-a dat o copie de pe buletinul său şi ei i-au eliberat schelele. Ciurcov Iurie la fel este vecinul lor din ***** şi, de la vecini, a aflat (martorul) că, ulterior, Ciurcov Iurie ar fi schimbat schelele pe un automobil. Din spusele lui ***Gheţiu Ion Pavel,*** cunoaşte că aceste schele urmau să fie amplasate pe casa soculuі lui Ciurcov Iurie din *****, pentru efectuarea lucrărilor de faţadă. De la Ciurcov Iurie, a auzit că ***Gheţiu Ion Pavel*** i-a vândut schelele lui Ciurcov Iurie, dar la ce preţ nu cunoaşte. La rândul său, Ciurcov Iurie, ulterior, a schimbat schelele pe un automobil. A mai concretizat că schelele le-au încărcat într-un microbuz. Nu ţine minte câte bucăţi anume aveau schelele. Nu îşi aminteşte deja.

La întrebarea avocatului inculpatului, martorul a declarat că, el cu Ciurcov Iurie, sunt cumătri. La moment nu sunt în relaţii bune cu acesta.

Deşi inculpatul, în faţa instanţei de judecată, nu şi-a recunoscut vina, acuzatorul de stat a mai prezentat şi următoarele probe care, ar proba vinovăţia cet. ***Gheţiu Ion Pavel*** în comiterea infracţiunii incriminate de către organul de urmărire penală, care au fost coroborate între ele, fiind enunţate în rechizitoriu şi anume:

- Plângerea cet. Frunză Viorel Pahomie nr. ** din 15.12.2016***, înregistrată în REI nr. 1, a sesizărilor cu privire la infracţiuni a Inspectoratului de Poliţie Botanica al DP mun.

Chișinău, la data de 23.12.2016, sub nr. ***** potrivit căreia, persoana a sesizat organele de drept despre comiterea unei fapte infracţionale. (vol. 1 f.d. 7-11)

- *Conbţinutul Procesului-verbal de confruntare din 18.10.2019*, potrivit căruia, a fost realizată confruntarea între învinuitul Cheptene Ion, a.n. *****şi martorul Trofim Ion, prin care martorul a indicat că Cheptene Ion, împreună cu ***Gheţiu Ion Pavel*** au preluat schelele şi ambii au discutat referitor la conţinutul tranzacţiei. Totodată, părţile şi-au susţinut declaraţiile făcute anterior. (vol. 1 f.d. 119-120)

- *Conţintul Procesului-verbal de confruntare din 28.10.2019*, potrivit căruia, a fost realizată confruntarea între învinuitul Cheptene Ion, a.n. *****şi învinuitul ***Gheţiu Ion Pavel***, a.n. *****, prin care învinuitul ***Gheţiu Ion Pavel*** a indicat că, împreună cu cu cet. Cheptene Ion au preluat schelele. Totodată, părţile şi-au susţinut declaraţiile făcute anterior. (vol. 1 f.d. 121-122)

- Mijloacele materiale de probă:

- Copia Actului de predare-primire a schelelor din 07.03.2014, potrivit căruia, Trofim Ion a predat lui ***Gheţiu Ion Pavel*** 250 m^2 de schele pentru un termen de 30 zile contra sumei de 200,00 lei pe zi (vol. 1 f.d. 38);

- Copia buletinului de identitate seria/nr. ***** eliberat pe numele lui ***Gheţiu Ion Pavel*** la data de *****, de către Oficiul *****, valabil până pe data de ***** (vol. 1 f.d. 39);

- Copiile actelor care probează faptul procurării schelelor de către partea vătămată Frunză Viorel Pahomie din Italia şi valoarea acestora (vol. 1 f.d. 41-42).

În condiţiile art. 381 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, *după închiderea dezbaterilor şi rostirea ultimului cuvânt, părţile pot să depună instanţei concluzii scrise privitor la soluţia propusă de ele în cauză. Concluziile propuse de părţi nu au caracter obligatoriu pentru instanţă*.

Aprecierea instanţei.

În conformitate cu art. 8 Cod de procedură penală, precum şi cu cele ale art. 21 din Constituţia Republicii Moldova, orice cetăţean beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condiţiile prevăzute de lege.

Prin prisma tuturor probelor prezentate de acuzatorul de stat şi examinate în şedinţa de judecată, instanţa de judecată menţionează faptul, că starea de fapt probantă în faza de urmărire penală prin incriminarea faptelor imputate inculpatului, s-a confirmat în totalitate. Toate probele prezentate de către acuzatorul de stat au fost analizate şi examinate minuţios de către instanţa de judecată, cu respectarea principiului apărării şi contradictorialităţii.

În condiţiile art. 381 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, *după închiderea dezbaterilor şi rostirea ultimului cuvânt, părţile pot să depună instanţei concluzii scrise privitor la soluţia propusă de ele în cauză. Concluziile propuse de părţi nu au caracter obligatoriu pentru instanţă*.

La adoptarea sentinţei, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, *Instanţa de judecată trebuie să soluţioneze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârşită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte*

elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracţiuni.

În acord cu art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, *probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei*.

În corespundere cu art. 101 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege*.

În acest context, prin prisma art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, *toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe şi verificarea sursei de proveniență a acestora*.

La caz, instanţa susţine că în jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a menţionat că, deşi articolul 6 § 1 din Convenţie garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabileşte reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul naţional *(Lhermitte vs. Belgia [MC], 29 noiembrie 2016, § 83)*, or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri *(Bykov vs. Rusia [MC], 10 martie 2009, § *****, Prade vs. Germania, 3 martie 2016, §33, Dimitrov şi Momin vs. Bulgaria, 7 iunie 2018, § 51, 62)*.

Pe plan naţional, art. 95 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că, *sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile administrate în conformitate cu prevederile Codului*, iar art. 95 alin. (2) din Codul de procedură penală stabileşte că, *problema admisibilităţii probelor o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părţilor, ori, după caz, instanţa de judecată, important fiind accesul în egală măsură a tuturor părţilor la cercetarea probei*.

Astfel, instanţa a constatat din materialele cauzei că partea apărării a avut accesul în egală măsură la cercetarea tuturor probelor enunţate în rechizitoriu inclusiv să le conteste, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (4) din Codul de procedură penală, adoptând o poziţie clară, prin care au renunţat expres la anumite garanţii procesuale, nesolicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Prin urmare, fiind cercetate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente şi concludente, precum şi coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicţii esenţiale şi semnificative între declaraţiile părţii vătămate, ale martorilor şi inculpatului făcute atât la urmărirea penală cât şi cele făcute în faţa instanţei de judecată şi cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanţele de fapt expuse în învinuirea adusă inculpatului.

În baza principiului contradictorialităţii în procesul penal, principiu unanim, recunoscut şi susţinut în proces de jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probaţiunii în şedinţele de judecată revine acuzatorului de stat, fiindcă funcţia acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea

Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 § 2 şi e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. Concluzia despre vinovăţia persoanei de săvârşirea infracţiunii nu poate fi trasă pe baza presupunerilor (art. 3***** alin. (2) CPP RM). Dacă lipsesc probe care confirmă, dovedesc cu certitudine învinuirea şi dacă se epuizează toate posibilităţile de administrare a altor probe, procesul penal este clasat sau este pronunţată o sentinţă de achitare. Îndoielile incorigibile în privinţa vinovăţiei persoanei se tălmăcesc în favoarea învinuitului sau a inculpatului (art. 3***** alin. (3) CPP RM).

Potrivit prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, *organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovăţesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea*.

În condiţiile art. 1 alin. (1) Cod de procedură penală, *procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanţelor judecătoreşti cu participarea părţilor în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvârşirea unei infracţiuni*.

În conformtiate cu prevederile art. 2 alin. (1) Cod de procedură penală, *procesul penal se reglementează de prevederile Constituţiei Republicii Moldova, de tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte şi de prezentul cod*.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, *infracţiunea este o faptă (acţiune sau inacţiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârşită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală*.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, *temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale*.

Potrivit art. 52 alin. (1) din Codul penal, *se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă*. Alin. (2) al aceluiaşi articol stabileşte că, *componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din codul penal*.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, *se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală*. Alin. (2) al aceluiaşi articol stabileşte că, *calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători*.

Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători. Instanţa de judecată relevă că în cauza *Kokkinakis vs. Grecia din 25.25.1993*, CtEDO a statuat că o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci când individul poate să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării

ce-i este dată în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală.

Obiectul juridic special al escrocheriei are un caracter complex. Astfel, obiectul juridic *principal* al infracţiunii date îl formează relaţiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. Obiectul juridic *secundar* al escrocheriei îl constituie relaţiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voinţă şi la minimul necesar de încredere.

Obiectul material al escrocheriei este format din bunurile care au o existenţă materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială şi cost determinat, fiind bunuri mobile şi străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracţiunii prevăzute la art. 190 din Cod penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă constând din două acţiuni: a) acţiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor; b) acţiunea sau inacţiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înşelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

Prin intermediul înşelăciunii sau al abuzului de încredere, făptuitorul exercită o influenţare psihică asupra conştiinţei şi voinţei victimei care, ca şi cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndrituit a le lua. În astfel de situaţii, nu se pune la îndoială faptul că se lezează libertatea manifestării de voinţă concretizate în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia ei. Deşi, în aparenţă, victima îşi transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din jur (deseori, inclusiv „martorilor oculari” care fac parte din acelaşi grup infracţional) caracterul „legitim” al tranzacţiei efectuate.

În cazul din speţă, inculpatul ***Gheţiu Ion Pavel***, a pretins şi a primit de la Trofim Ion, prin inducerea în eroare a acestuia, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privinţa naturii şi calităţilor obiectului şi părţilor, prin comportament viclean, având intenţia de a însuşi bunuri folosite în construcţii, bunurile cet. Frunză Viorel Pahomie, a.n. *****, şi anume – schele metalice cu dimensiunile 250 m^2 în valoare totală de 43465,23 lei, sub pretextul arendării acestora. Abuzând de încredere, a semnat un Act de predare primire a schelelor, după care a însuşit de la partea vătămată Frunză Viorel Pahomie schelele, ulterior refuzând întoarcerea schelelor şi achitarea datoriei formate pentru chiria acestora, cauzându-i cet. Frunză Viorel Pahomie, un prejudiciu material în sumă totală de 43 465,23 lei MD.

Latura subiectivă a infracţiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăţie sub formă de intenţie directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate (profit).

Primirea bunurilor cu condiţia îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage, şi nu avea intenţia să-şi onoreze angajamentul asumat.

Alături de alte circumstanţe, intenţia cu privire la sustragere este demonstrată prin: situaţia financiară extrem de precară a persoanei care îşi asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacţiei; lipsa de fundamentare economică şi caracterul irealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activităţi aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea

mijloacelor băneşti necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenţi din contul banilor depuşi de deponenţii ulteriori etc. În special, dacă tranzacţia de vânzare-cumpărare este grevată de condiţia achitării către vânzător a unei sume suplimentare, iar cumpărătorul care şi-a propus dinainte să nu-şi onoreze promisiunea înşală vânzătorul, imitând prin diverse căi achitarea sumei suplimentare, cele săvârşite trebuie calificate ca escrocherie.

La caz, din declaraţiile inculpatului ***Gheţiu Ion Pavel***, instanţa de judecată reţine că, acesta din urmă a pretins precum că: „(...) *Cheptene Ion l-a rugat pe el (pe inculpat) să dea buletinul său pentru a lua în arendă sclelele. I-a spus (inculpatul) că are doar copii de pe buletin*. (...)". Din declaraţiile în cauză, instanţa de judecată conchide că de fapt ***Gheţiu Ion Pavel*** prin aceste afirmaţii nu a făcut decât să încerce de a se dezvinovăţi, punând vina pe seama lui Cheptene Ion.

Cu toate acestea, din declaraţiile făcute în continuarea depoziţiilor sale făcute în faţa instanţei de judecată, **Gheţiu Ion Pavel**, a enunţat precum că: „(...) *El (inculpatul) împreună cu Cheptene Ion s-au deplasat la un depozit, unde au prezentat copia buletinului său (a inculpatului) de identitate. Contractul de arendă a fost perfectat pe numele său (a inculpatului) luând în arendă schelele. Drept confirmare, i-a eliberat la mână o recipisă scrisă de mână. Apoi, împreună cu Cheptene Ion, s-au deplasat în ograda casei lor şi au descărcat schelele în garajul care îi aparţine lui Cheptene Ion. Schelele au stat acolo vreo două-trei zile, după care el (inculpatul) împreună cu Cheptene Ion, cu un microbuz, au încărcat schelele şi le-au dus la socrii lui Ciurcov Iurie. A mai concretizat că, i-au dat chelele în arendă lui Ciurcov Iurie, la preţul de 800,00 euro, dintre care 400,00 euro (inculpatul) i-a dat lui Cheptene Ion. Ulterior, a aflat ca Ciurcov Iurie a înstrăinat schelele date şi a plecat peste hotare într-o direcţie necunoscută.* (...)".

Respectiv, din argumentele enunţate, instanţa de judecată constată că anume ***Gheţiu Ion Pavel*** a fost autorul nemijlocit al infracţiunii în cauză, iar faptul că el i-a dat „*400,00 euro lui Cheptene Ion*", convinge instanţa de judecată despre faptul că el conducea nemijlocit cu faptele infracţionale, şi tot el decidea vis-a-vis de repartizarea banilor obţinuţi din înstrăinarea bunurilor sustrase.

Concluziile în cauză rezultă inclusiv şi din declaraţiile martorului Trofim Ion, care printre altele a declarat că: „(...) *Ulterior, a fost telefonat de **Gheţiu Ion Pavel**, care i-a comunicat că are nevoie de schele pentru o perioadă de 2 săptămâni. (...) Totodată, **Gheţiu Ion Pavel** i-a spus că va achita arenda pentru schelele luate imediat, a 2-a zi. S-au înţeles cu **Gheţiu Ion Pavel** că a 2-a, sau a 3-a zi, să-i dea avans şi o parte din bani. A 2-a zi, l-a contactat (martorul) pe **Gheţiu Ion Pavel**, care i-a promis că o să-i achite la sfârşit de săptămână, (...) I-a promis (inculpatul) din nou că peste câteva zile o să-i achite banii şi iar a dispărut. (...) când a luat schelele, **Gheţiu Ion Pavel** era cu Cheptene Ion.* (...)".

Din cumulul declaraţiilor enunţate, instanţa de judecată concluzionează că de fapt negocierile privind luarea în arendă a schelelor au fost purtate de către ***Gheţiu Ion Pavel*** personal, care şi a semnat Actul de predare-primire a acestora, dar şi promitea achitarea arenzii pentru ele, în timp ce Cheptene Ion, cum rezultă din aceleaşi declaraţii, doar îl ajuta cu încărcatul-descărcatul acestora.

Nu în ultimul rând, instanţa de judecată a ţinut seama şi de declaraţiile martorului Cheptene Ion, care fiind audiat în şedinţă de judecată, sub jurământ, a declarat printre altele

că: „(...) *În anul 2014, **Gheţiu Ion Pavel** l-a rugat să meargă cu el să-l ajute (martorul) să ducă, să încarce şi să transporte nişte schele. I-a explicat **Gheţiu Ion Pavel** că urma să facă o faţadă cu Ciurcov Iurie. A mers împreună cu **Gheţiu Ion Pavel** şi încă cu şoferul camionului, şi i-a ajutat să încarce schelele. Probabil din str. *****, din mun. Chişinău. După care, au mers în ***** unde au descărcat schelele în ograda socrului lui Ciurcov Iurie. **Gheţiu Ion Pavel** i-a achitat o sumă de 400,00 lei pentru ajutor. (...) la încărcare s-au prezentat la un depozit mare, cu ogradă. Lucrătorii care erau, i-au cert lui **Gheţiu Ion Pavel** un buletin. Ţine minte (martorul) că (**Gheţiu Ion Pavel**) nu avea asupra sa un buletin şi, probabil, i-a dat o copie de pe buletinul său şi ei i-au eliberat schelele. Ciurcov Iurie la fel este vecinul lor din ***** şi, de la vecini, a aflat (martorul) că, ulterior, Ciurcov Iurie ar fi schimbat schelele pe un automobil. Din spusele lui **Gheţiu Ion Pavel**, cunoaşte că aceste schele urmau să fie amplasate pe casa socului lui Ciurcov Iurie din *****, pentru efectuarea lucrărilor de faţadă. De la Ciurcov Iurie, a auzit că **Gheţiu Ion Pavel** i-a vândut schelele lui Ciurcov Iurie, dar la ce preţ nu cunsoaşte. La rândul său, Ciurcov Iurie, ulterior, a schimbat schelele pe un automobil. A mai concretizat că schelele le-au încărcat într-un microbuz.* (...)”.

Instanţa de judecată constată că, declaraţiile martorului Cheptene Ion, corespund declaraţiilor martorului Trofim Ion şi, prin coroborarea lor, combat versiunea lui ***Gheţiu Ion Pavel***, potrivit căreia – fapta infracţională ar fi fost organizată şi comisă de către Cheptene Ion.

Concluzia instanţei de judecată se mai bazează şi pe comportamentul de care a dat dovadă ***Gheţiu Ion Pavel***. Astfel, iniţial inculpatul amăna martorul Trofim Ion, iar în esenţă – partea vătămată, cu achitarea datoriei promise, iar într-un final, a mai încetat să răspundă la apelurile martorului Trofim Ion, care gestiona în numele părţii vătămate schelele cu pricina.

Reieşind din cele enunţate supra, instanţa de judecată conchide că inculpatul îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, a prevăzut urmările prejudiciabile şi a dorit în mod conştient survenirea acestora, în acest fel confirmându-se caracterul intenţionat al acţiunilor sale.

În atare situaţie, instanţa de judecată consideră eronată aprecierea avocatului inculpatului potrivit căreia la mijloc ar fi vorba de o relaţie civilă.

Subiectul infracţiunii date este persoana fizică responsabilă, care la momentul comiterii infracţiunii a împlinit vârsta răspunderii penale: 16 ani, pentru fapta de la art. 190 alin. (1) Cod penal.

În speţă, din Extrasul din Registrul de stat al populaţiei, anexat la dosar, instanţa de judecată reţine că inculpatul la data comiterii faptei infracţionale aveau vârsta de 16 ani împliniţi, nu se afla la evidenţa medicilor psihiatru, nefiind prezentate date despre faptul că acesta ar suferi de careva maladii psihice. Prin urmare, instanţa de judecată deduce că inculpatul este responsabil.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală, *procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată*.

Alin. (3) al aceluiaşi articol stabileşte că, *organele de urmărire penală şi instanţele judecătoreşti în cursul procesului sunt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere*.

Astfel, audiind partea vătămată, martorii, declaraţiile inculpatului, în coraport cu cercetarea tuturor probelor administrate la faza urmăririi penale, deşi ***Gheţiu Ion Pavel*** recunoaşte faptele indicate în rechizitoriu, dar nu consideră că acestea constituie o infracţiune, dar şi că aceasta ar fi fost comisă de el, din cumulul probelor examinate, instanţa de judecată consideră că acţiunile acestuia s-au confirmat în tot, şi constituie o faptă infracţională.

Cum a fost enunţat supra, potrivit rechizitoriului, prin acţiunile sale intenţionate, ***Gheţiu Ion Pavel*** a fost învinuit de faptul că a săvârşit infracţiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal, pe semnele: *escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducere în eroare.*

Totodată, potrivit prevederile normei art. 10 Cod penal, *Legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv.*

Instanţa de judecată reţine că, la moment norma art. 190 alin. (1) Cod penal a suferit modificări esenţiale.

Aşadar, instanţa de judecată consideră necesar ca ***Gheţiu Ion Pavel*** să fie recunoscut vinovat pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal pe semnele: *escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducere în eroare*, reieşind din considerentele enunţate *supra*, precum şi din totalitatea probelor examinate în şedinţă de judecată şi constatate ca fiind pertinente, concludente şi veridice, care, în ansamblu, coroborează între ele, se completează între ele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert că anume inculpatul a comis infracţiunea constatată, cu vinovăţie şi în acţiunile lui se atestă prezenţa tuturor elementelor componenţei de infracţiune de care a fost acuzaţi.

În concluzie, în cadrul examinării circumstanţelor cazului şi probatoriului administrat, a fost stabilită întrunirea tuturor elementelor infracţiunii în acţiunile lui ***Gheţiu Ion Pavel*** şi nu au fost stabilite circumstanţe care să înlăture caracterul penal al faptei.

Aşadar, în corespundere cu art. 7 Cod penal, *la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală*.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele*

cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ţine cont şi de regula nr. 6 din Recomandarea nr. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate *(adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri)*, potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât şi cu situaţia personală a acesteia".

În accepţiunea art. 61 alin. (1) şi (2) din Codul penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane*.

În aceste sens, instanţa de judecată menţionează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „preţul" pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

În concordanţă, instanţa consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

După această denotaţie, instanţa de judecată accentuează că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu

dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea infracţiunii săvârşite. Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârşire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracţiunii săvârşite, se stabileşte având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situaţia materială, familială sau socială, prezenţa sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârşirea infracţiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Astfel, pedeapsa aplicată are drept scop de a influenţa inculpatul de a-şi revizui atitudinea faţă de valorile sociale şi comportamentul faţă de membrii societăţii, or, pentru a-şi atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retribuitivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca preţul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă şi excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptăţii.

În şedinţă de judecată, cuzatorul de stat Liliana Beşliu a solicitat: a-l recunoaşte vinovat pe ***Gheţiu Ion Pavel***, de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, iar în temeiul prevederilor art. 60 din Codul penal, a-l libera de pedeapsă penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripţie de tragere la răspundere penală. Totodată, a mai solicitat – admiterea integrală a acţiunii civile.

Avocatul părţii vătămate, Vadim Marianciuc, în şedinţă de judecată, a declarat că, susţine cele spuse de procuror referitor la vinovăţia inculpatului ***Gheţiu Ion Pavel***. La fel, a mai indicat că, susţine în totalitate acţiunea civilă, dar în acelaşi timp solicită respectuos reluarea cercetării judecătoreşti, ori partea vătămată urmează să stabilească cuantumul, valoarea bunurilor care au fost sustrase şi care nu au fost restituite până în prezent. La ziua de astăzi valoarea bunurilor s-a schimbat, iar partea vătămată urmează să se bucure de o restituire integrală a prejudiciilor cauzate. Respectiv, a solicitat reluarea cercetării judecătoreşti întru depunerea unei noi acţiuni civile cu anexarea probatoriului pertinent.

Avocatul inculpatului, ***Roman Medeleanu***, a indicată că, apărarea pledează pentru adoptarea unei sentinţe de achitare, ori apărarea constată că, pe parcursul examinării cauzei, nu au fost examinate careva probe care ar confirma vinovăţia inculpatului ***Gheţiu Ion Pavel*** în comiterea acestei infracţiuni. În primul rând, a evidenţiat faptul că, în momentul în care a fost încheiată o tranzacţie civilă, presupusa partea vătămată nu se afla în ţară, iar însuşi tranzacţia a fost încheiată de către Trofim Ion. În al doilea rând, a mai menţionat faptul potrivit căruia, careva probe care ar demonstra că Frunză Viorel Pahomie ar fi transmis aceste bunuri către Trofim Ion, nu există. S-a menţionat în şedinţa de judecată că aceste bunuri au fost aduse prin punctul vamal, dar careva declaraţii vamale nu sunt, însăşi un act de predare-primire nu există. Mai mult decât atât, nu există nici o procură prin care s-ar fi împuternicit Trofim Ion de a încheia careva tranzacţii. În acest sens, calitatea de parte vătămată a lui Frunză Viorel Pahomie este sub multe semne de întrebare. La materialele cauzei este anexată o recipisă care ar indica că ***Gheţiu Ion Pavel*** ar fi primit careva bunuri în arendă cu achitarea unei sume de bani. Astfel, a susţinut apărătorul, suntem în prezenţa unei

relaţii civile care nu se încadrează în limitele legii penale. În acest context, apărarea consideră că însuşi Trofim Ion, care a încheiat pe de o parte această tranzacţie, urma să se adrese în instanţa civilă, în baza actelor existente, pentru a-şi recupera aceste bunuri sau sumele de bani pe aceste bunuri. În condiţiile în care nu există careva probe care ar demonstra că Frunză Viorel Pahomie este parte vătămată şi că aceste bunuri i-ar fi aparţinut lui, apărarea considerăm că nu există elementele componenţei de infracţiuni şi în asemenea condiţii solicită adoptarea unei sentinţe de achitare în privinţa lui ***Gheţiu Ion Pavel***.

Inculpatul ***Gheţiu Ion Pavel***, în ultimul cuvînt a indicat că nu se consideră vinovat.

Partea vătămată, Frunză Viorel Pahomie, fiind citată despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu a fost prezentă la dezbateri judiciare, interesele ei în proces fiind reprezentate de avocatul numit. Totodată, nu a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată.

În calitate de circumstanţe agravante conform art. 77 Cod penal în privinţa lui ***Gheţiu Ion Pavel*** , instanţa de judecată, nu a reţinut.

Circumstanţe atenuante conform art. 76 Cod penal în privinţa lui ***Gheţiu Ion Pavel,*** instanţa la fel, nu a reţinut.

La evidenţa medicului narcolog sau psihiatru ***Gheţiu Ion Pavel,*** nu se află.

Potrivit prevederilor art. 8 Cod penal, *caracterul infracţional al faptei şi pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârşirii faptei*.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal (*în redacţia Legii la momentul comiterii faptei*), legiuitorul a stabilit că aceasta – *se pedepseşte cu amendă în mărime de la 200 la 500 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani*.

Conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, *infracţiuni mai puţin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv*.

Astfel, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, instanţa de judecată relevă că infracţiunea săvârşită, în funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracţiunilor mai puţin grave. Suportul normativ al acestei concluzii derivă din interpretarea sistemică a prevederilor art. 16 alin. (3) şi art. 190 alin. (1) Cod penal.

Din cumulul normelor de drept raportate la circumstanţele pricinii, instanţa de judecată reţine că inculpatul ***Gheţiu Ion Pavel*** în cauza din speţă, a comis o faptă infracţională, care se atribuie la categoria infracţiunilor mai puţin grave.

Cu toate acestea, în condiţiile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal (*în redacţia Legii la momentul comiterii faptei*), *persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârşirii infracţiunii au expirat următoarele termene: 5 ani de la săvârşirea unei infracţiuni mai puţin grave.*

Totodată, în condiţiile normei art. 60 alin. (2)-(5) Cod penal (*în redacţia Legii la momentul comiterii faptei*), *prescripţia curge din ziua săvârşirii infracţiunii şi până la data rămânerii definitive a hotărârii instanţei de judecată. În cazul săvârşirii de către persoană a unei noi infracţiuni, prescripţia se calculează pentru fiecare infracţiune separat. Prescripţia se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), persoana va săvârşi o infracţiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripţiei în acest caz începe din momentul săvârşirii unei infracţiuni noi. Curgerea prescripţiei se suspendă dacă persoana*

care a săvârşit infracţiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripţiei se reia din momentul reţinerii persoanei sau din momentul autodenunţării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârşirii infracţiunii au trecut 25 de ani şi prescripţia nu a fost întreruptă prin săvârşirea unei noi infracţiuni.

În cazul din speţă, instanţa de judecată reţine că fapta infracţională comisă de ***Gheţiu Ion Pavel***, a fost comisă de acesta asupra părţii vătămate Frunză Viorel Pahomie la data de ***07.03.2014***.

Totodată, din înscrisurile probatorii anexate la dosar, instanţa de judecată reţine că, după comiterea faptei incriminate în speţă, s-a stabilit că ***Gheţiu Ion Pavel*** ar mai fi fost recunoscut vinovat de comis altor fapte infracţionale, ce a dus la întreruperea termenului de prescripţie.

Cu toate acestea, ultima dată, ***Gheţiu Ion Pavel*** prin sentinţa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 1-239/2017 din 19.02.2018, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripţie de tragere la răspundere penală.

Astfel, de la ultima sentinţă din 19.02.2018, instanţa de judecată nu dispune de date că ***Gheţiu Ion Pavel*** ar mai fi comis careva fapte infracţionale, prin urmare, termenul de prescripţie stabilit de norma art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, urmează a fi calculat de la comiterea ultimei fapte infraţionale constatate.

Concomitent, la caz, instanţa de judecată mai reţine că, prin ordonanţele procurorului în Procuratura Botanica, mun. Chișinău din 20.01.2017, s-a dispus iniţierea investigaţiilor în vederea căutării şi reţinerii învinuitului ***Gheţiu Ion Pavel*** în cadrul cauzei penale nr. ***** (vol. 1 f.d. 58; 59).

Prin înştiinţarea nr. 2797 din 14.02.2017, IP Botanica, a informat Procuratura Botanica, mun. Chișinău, despre faptul că, în privinţa lui ***Gheţiu Ion Pavel*** a fost pornit dublicat dosarului de căutare (nr. 20160102*****) (vol. 1 f.d. 63).

Prin ordonanţa procurorului în Procuratura Botanica, mun. Chișinău din 23.02.2017, s-a dispus suspendarea urmăririi penale în cauza penală nr. *****, până la stabilirea locului aflării învinuitului ***Gheţiu Ion Pavel*** (vol. 1 f.d. 66).

Prin ordonanţa procurorului în Procuratura Botanica, mun. Chișinău din 09.03.2017, s-a dispus reluarea urmăririi penale în cauza penală nr. *****, dat fiind dispariţia motivelor suspendării urmăririi penale (vol. 1 f.d. 68).

Respectiv, la moment este evident că din ziua săvârşirii infracţiunii dedusă justiţiei în cazul din speţă, prevăzută de norma art. 190 alin. (1) Cod penal, comisă la 07.03.2014, cu luarea în calcul a faptului comiterii altor infracţiuni în perioada de până la adoptarea sentinţei în cauză, au expirat mai mult de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 3***** alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 şi 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 60 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripţie.

În conformitate cu prevederile art. 53 lit. g) din Codul penal, persoana care a săvârşit o faptă ce conţine semnele componenţei de infracţiune poate fi liberată de răspundere penală

de către procuror în cadrul urmăriri penale şi de către instanţa de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripţiei de tragere la răspundere penală.

În acest sens, sunt pertinente şi prevederile Hotărârii Curţii Constituţionale nr. 14 din 27.05.2014 pentru controlul constituţionalităţii art. 2 al Legii nr. 56 din 4 aprilie 2014 pentru completarea articolului 60 din Codul penal (prescripţia tragerii la răspundere penală) (Sesizarea nr. 27a/2014), care în pct. 54) a statuat că: „(...) necesitatea reglementării prescripţiei tragerii la răspundere penală reiese din chintesenţa acestei instituţii, or răspunderea penală, ca mijloc de realizare a ordinii de drept prin constrângere, trebuie să intervină cât mai curând după săvârşirea infracţiunii. Justificarea prescripţiei este strâns legată de raţiunea represiunii penale, care, după trecerea unui interval îndelungat de timp de la săvîrşirea infracţiunii, devine ineficientă în raport cu scopul pedepsei penale”.

Potrivit pct. 55) al aceleiaşi Hotărâri, Înalta Curte de Jurisdicţie Constituţională a evocat că, „(...) raţiunea reglementării prescripţiei răspunderii penale o constituie garantarea securităţii juridice prin fixarea unor termene pentru intentarea acţiunilor penale şi prevenirea unor atingeri dreptului la apărare”.

Având în vedere aceste raţionamente de ordin legal, instanţa de judecată relevă că, din punctul de vedere al rolului şi efectelor pe care prescripţia le are în câmpul dreptului penal, ea constituie o situaţie de fapt producătoare de consecinţe juridice referitoare la raportul juridic de drept penal, pe de o parte, sub aspectul activ al acestuia, adică al dreptului de a aplica pedeapsa şi de a impune executarea acesteia, iar, pe de altă parte, sub aspectul pasiv al acestui raport, adică al obligaţiei de a suporta şi executa pedeapsa aplicată.

Subsidiar, urmează a fi indicat că, natura juridică a prescripţiei răspunderii constituie acea cauză a stingerii răspunderii penale şi deci, a acţiunii de tragere la răspundere penală, justificată de inutilitatea recurgerii la constrângerea juridică penală după trecerea unei anumite perioade de timp de la data săvârşirii faptei prevăzute de legea penală.

Prin urmare, în contextul normelor procesual-penale indicate mai sus, instanţa de judecată va dispune condamnarea lui ***Gheţiu Ion Pavel*** în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal şi liberarea lui de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie de tragere la răspundere penală.

În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) din Codul de procedură penală, *instanţa urmează să se expună în privinţa măsurii preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă.*

La rândul său, potrivit art. 395 alin. (1) lit. 5) Cod de procedură penală, *în dispozitivul sentinţei de condamnare trebuie să fie arătată dispoziţia privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă*.

În acest context, instanţa relevă că, conform art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, *la judecarea cauzei, instanţa, din oficiu sau la cererea părţilor şi ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului*.

Instanţa constată că potrivit art. 175 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură penală, *constituie măsuri preventive măsurile cu caracter de constrângere orientate în scopul asigurării de către instanţă a executării sentinţei*.

Potrivit procesului-verbal de reţinere, ***Gheţiu Ion Pavel***, a fost reţinut la data de 16.03.2017, ora 11:50 (vol. 1 f.d. 70).

Prin ordonanţa procurorului în Procuratura Botanica, mun. Chișinău din 16.03.2017, s-a dispus eliberarea imediată a reţinutului ***Gheţiu Ion Pavel*** (vol. 1 f.d. 72-73).

Prin ordonanţa procurorului în Procuratura Botanica, mun. Chișinău din 16.03.2017, s-a dispus aplicarea faţă de ***Gheţiu Ion Pavel*** a măsurii preventive – *obligarea de a nu părăsi localitatea* (vol. 1 f.d. 74).

Prin urmare, având în vedere faptul că instanţa de judecată a ajuns la concluzia de a adopta o sentinţă de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea prescripţiei tragerii la răspundere, nu va dispune aplicarea faţă de inculpat a unei măsuri preventive.

Acţiunea civilă.

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 10) din Codul de procedură penală, *la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează chestiunea dacă trebuie admisă acţiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă*.

În conformitate cu art. 387 alin. (1) Codul de procedură penală, *o dată cu sentinţa de condamnare, instanţa de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acţiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge*.

Totodată, se remarcă că acţiunea civilă poate fi înaintată în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătoreşti şi aceasta poate fi înaintată în numele persoanei fizice de către reprezentanţii părţilor vătămate recunoscute ca părţi civile în procesul penal, prin ordonanţa organului de urmărire penală ori prin încheierea instanţei de judecată, care judecă cauza ca prima instanţă.

La etapa urmăririi penale, la data de 06.12.2016, partea vătămată, Frunză Viorel Pahomie, a înaintat acţiune civilă pe dosar, prin care a solicitat încasarea de la persoanele vinovate în beneficiul său a sumelor în mărime de: 2314,80 euro – ce constituie valoarea schelelor sustrase, sau să-i fie restituite schelele în natură; 198000,00 lei – cu titlui de venit financiar ratat, prin folosirea fără achitarea plăţii pentru arendă în mărime lunară de 6000,00 lei în perioada de 33 luni, cuprinsă între 07.03.2014 – 06.12.2016; 48699,76 lei – care constituie dobânda de întârziere pentru neachitarea plăţii pentru arenda schelelor în perioada de 33 luni, cuprinsă între 07.03.2014 – 06.12.2016; 50000,00 lei – cu titlu de reparaţii pentru prejudiciul moral cauzat prin infracţiune; 10000,00 lei – cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică (vol. 1 f.d. 14-17).

Conform art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, *acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanţei de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârşirea acesteia*.

Iar potrivit alin. (2) al aceleiaşi norme legale, *persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârşirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calităţii, aspectului comercial, precum şi repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acţiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale*.

Potrivit art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, *la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanţa de judecată ia în considerare suferinţele fizice ale victimei, gravitatea şi persistenţa suferinţelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc*.

În conformitate cu art. 220 alin. (3) din Codul procedură penală, *hotărârea privind acţiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil*.

Conform art. 221 alin. (1) şi alin. (2) Cod de procedură penală, *acţiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătoreşti*.

Potrivit prevederilor art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune*.

Din actele prezentate de Frunză Viorel Pahomie, se probează faptul procurării schelelor de către partea vătămată Frunză Viorel Pahomie din Italia şi valoarea acestora de 2314,80 euro (vol. 1 f.d. 41-42), care la data comiterii faptei, constituia 43465,23 lei.

Reieşind din cumulul normelor de drept enunţate supra, reieşind din considerentul că instanţa de judecată a ajuns la concluzia despre vinovăţia lui ***Gheţiu Ion Pavel*** de comiterea faptei infracţionale, va dispune încasarea din contul acestuia, în beneficiul părţii vătămate Frunză Viorel Pahomie, a sumei de ***43465,23 lei*** – cu titlu de reparaţii pentru prejudiciul material cauzat prin infracţiune.

Cu referire la cerinţa privind încasarea sumei de 198000,00 lei – cu titlui de venit financiar ratat, prin folosirea fără achitarea plăţii pentru arendă în mărime lunară de 6000,00 lei în perioada de 33 luni, cuprinsă între 07.03.2014 – 06.12.2016, instanţa de judecată reţine că, din Actul de predare-primire a schelelor din 07.03.2014, potrivit căruia, Trofim Ion a predat lui ***Gheţiu Ion Pavel*** 250 m^2 de schele, rezultă că aceste i-au fost predate pentru un termen de doar 30 zile contra sumei de 200,00 lei pe zi (vol. 1 f.d. 38). Astfel, instanţa de judecactă apreicază că, durata pentru care partea vătămată Frunză Viorel Pahomie poate pretinde venitul contractat este doar de 30 zile, în timp ce restul perioadei constitue deja efectele comiterii faptei infracţionale.

Prin urmare, instanţa de judecată va dispune încasarea din contul lui ***Gheţiu Ion Pavel***, în beneficiul părţii vătămate Frunză Viorel Pahomie, a sumei de **6000,00 lei** (*30 $_{zile}$ x 200,00 $_{lei/zi}$ = 6000,00 $_{lei}$*) – cu titlu de venit ratat conform contractului de arendă. În rest în această parte, acţiunea lui Frunză Viorel Pahomie, va fi respinsă ca fiind neîntemeiată şi lipsită de suport juridic.

La fel, instanţa de judecată reţine că, partea vătămată Frunză Viorel Pahomie a mai solicitat încasarea în beneficiul său a sumei de 48699,76 lei – care constituie dobânda de întârziere pentru neachitarea plăţii pentru arenda schelelor în perioada de 33 luni, cuprinsă între 07.03.2014 – 06.12.2016.

În susţinerea cerinţei privind încasarea sumei de 48699,76 lei – care constituie dobânda de întârziere pentru neachitarea plăţii pentru arenda schelelor în perioada de 33 luni, cuprinsă între 07.03.2014 – 06.12.2016, partea vătămată a prezentat un tabel cu calculele

corespunzătoare, la care a anexat hotărârile Guvernului Republicii Moldova relevante calculelor efectuate (vol. 1 f.d. 18; 19-32).

Având în vedere faptul că cauza penală s-a examinat pe parcursul a mai multor ani, iar de la comiterea faptei infracţionale şi, în special, de la data de la care ***Gheţiu Ion Pavel*** urma să restituie schelele, după termenul de 30 zile pentru care le-a arendat, a trecut mai mult timp, instanţa de judecată va admite în principiu acţiunea civilă în partea ce ţine de încasarea dobânzii de întârziere pentru neachitarea plăţii pentru arenda schelelor în perioada 07.03.2014 – 06.04.2014 (*30 zile*) din suma totală de 6000,00 lei pe care urma să o achite pentru această perioadă, şi va lăsa soluţionarea cetinţei în cauză instanţei de drept civil.

La fel, partea vătămată a mai solicitat încasarea din contul inculpatului a sumei de 50000,00 lei – cu titlu de reparaţii pentru prejudiciul moral cauzat prin infracţiune.

Potrivit prevederilor art. 2032 alin. (3), (4) Cod civil, *prejudiciul moral suferit de o persoană fizică ca urmare a vătămării grave a integrităţii corporale sau a altei vătămări a sănătăţii ori a decesului unei alte persoane se repară dacă, la momentul vătămării sau decesului, acea persoană fizică se afla într-o relaţie deosebit de personală cu persoana vătămată sau decedată. Dreptul la despăgubirea prejudiciului moral se transmite la succesori numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă*.

Totodată, potrivit prevederilor art. 2036 alin. (1), (2), (4) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit*.

Iar în condiţiile art. 2037 alin. (1)-(3) Cod civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului*.

Astfel, instanţa de judecată conchide că, aprecierea prejudiciului moral se face în funcţie de circumstanţele cauzei, unde este necesar să se ia în consideraţie valoarea nepatrimonială lezată, însemnătatea pe care o are această valoare pentru persoana vătămată. Un alt criteriu constă în durata menţinerii consecinţelor vătămărilor, adică durata prejudiciului, deoarece urmările pot fi temporare, trecătoare sau permanente. Durata

menţinerii consecinţelor este un criteriu de apreciere a prejudiciului distinct de criteriul importanţei. Un alt criteriu este criteriul intensităţii durerilor fizice şi psihice. Aceasta depinde de valoarea lezată.

Cuantumul prejudiciului moral cauzat părţii vătămate, urmează a fi apreciat de către instanţa de judecată după intima convingere, care se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu şi în funcţie de circumstanţele cauzei. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

La caz, instanţa de judecată, denotă că, fapta infracţională comisă de ***Gheţiu Ion Pavel*** nu a tentat la viaţa şi sau sănătatea părţii vătămate, dar la bunurile acesteia prin insinuarea unor relaţii contractuale. Concomitent, instanţa de judecată denotă că apărarea nu şi-a motivat cererea pe careva prevederi legale care ar stabili posibilitatea încasării unui prejudiciu moral pentru realizarea unor relaţii contractualte civile care nu s-au realizat, dar au evoluat într-o faptă penală de escrocherie prevăzută de norma art. 190 alin. (1) Cod penal.

Reieşind din cumulul normelor de drept enunţate supra, raportate la circumstanţele pricinii, instanţa de judecată consideră necesar a respinge cererea părţii vătămate Frunză Viorel Pahomie privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul ultimului a sumei de 50000,00 lei, cu titlui de reparaţii pentru prejudiciul moral cauzat prin infracţiune.

Instanţa de judecată reţine că, partea vătămată Frunză Viorel Pahomie a mai solicitat încasarea în beneficiul său din contul inculpatului a sumei de 10000,00 lei – cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, pentru serviciile avocatului, conform art. art. 227-229 Cod de procedură penală.

Cu toate acestea, instanţa de judecată reţine că, partea vătămată nu a prezentat nici o probă admisibilă, pertinentă, concludentă şi utilă care ar dovedi faptul că a suportat asemenea cheltuieli, din care considerent, va respinge cerinţa în cauză ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, *instanţa de judecată soluţionează chestiunea cu privire la cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.*

Conform art. 227 alin. (1) şi (2) Cod de procedură penală, *cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părţii vătămate, reprezentanţilor lor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor, traducătorilor şi asistenţilor procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea şi cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenţei juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală*.

Conform art. 229 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe*

temeiuri de nereabilitare. Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor.

Cu privire la cheltuielile judiciare, instanţa de judecată reţine, că acuzatorul de stat în dezbateri judiciare nu a solicitat încasarea cheltuielilor judiciare, care nu sunt pretinse nici reieşind din informaţia anexată la rechizitoriu şi nici nu au fost identificate de către instanţa de judecată.

Cu referire la prevederile art. art. 161-162, 385 alin. (1) pct. 13, art. 397 pct. 3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează chestiunea cu privire la corpurile delicte*.

Potrivit art. 158 alin. (1) şi (2) Cod de procedură penală, *corpuri delicte sunt recunoscute obiectele în cazul în care există temeiuri de a presupune că ele au servit la săvârşirea infracţiunii, au păstrat asupra lor urmele acţiunilor criminale sau au constituit obiectivul acestor acţiuni, precum şi bani sau alte valori ori obiecte şi documente care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracţiunii, constatarea circumstanţelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale. Obiectul se recunoaşte drept corp delict prin ordonanţa organului de urmărire penală sau prin încheierea instanţei de judecată şi se anexează la dosar*.

Iar conform art. 162 alin. (1) Cod de procedură penală, *în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte. În acest caz: 1) uneltele care au servit la săvârşirea infracţiunii vor fi confiscate şi predate instituţiilor respective sau nimicite; 2) obiectele a căror circulaţie este interzisă vor fi predate instituţiilor respective sau nimicite; 3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare şi care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sunt cerute de persoane ori instituţii interesate, ele pot fi remise acestora; 4) banii şi alte valori dobândite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acţiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceştia nu sunt identificaţi, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenenţa acestor obiecte, litigiul se soluţionează în ordinea procedurii civile. Banii marcaţi, asupra cărora au fost îndreptate acţiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat; 5) documentele care constituie corpuri delicte rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate; 6) obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delicte, se remit persoanelor de la care au fost ridicate*.

Soluţionând soarta ***corpului delict***, se atestă că, corpuri delicte pe dosar nu au fost stabilite.

Instanţa statuează cu referire la mijloacele materiale de probă, că potrivit art. 157 alin. (1) Cod procedură penală, *constituie mijloc material de probă documentele în orice formă*

(scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adeverite circumstanţe care au importanţă pentru cauză.

Subsecvent, art. 157 alin. (2) din Codul procedură penală stipulează că, *documentele se anexează, prin ordonanţa organului de urmărire penală sau prin încheierea instanţei, la materialele dosarului şi se păstrează atâta timp cât se păstrează dosarul respectiv*.

Procurorul, în dezbateri judiciare a solicitat păstrarea mijloacelor materiale de probă la dosar pe întreaga perioadă de păstrarea a dosarului.

În cazul în care documentele în original sunt necesare pentru evidenţă, rapoarte sau în alte scopuri legale, acestea pot fi restituite deţinătorilor, dacă este posibil fără a afecta cauza, copiile de pe acestea păstrându-se în dosar.

Cu referire la **mijloacele materiale de probă**, instanţa de judecată va dispune:

- Copia actului de predare-primire a schelelor din 07.03.2014, potrivit căruia, Trofim Ion a predat lui ***Gheţiu Ion Pavel*** 250 m^2 de schele pentru un termen de 30 zile contra sumei de 200,00 lei pe zi (vol. 1 f.d. 38);

- Copia buletinului de identitate seria/nr. ***** eliberat pe numele lui ***Gheţiu Ion Pavel*** la data de *****, de către Oficiul *****, valabil până pe data de ***** (vol. 1 f.d. 39);

- Copiile actelor care probează faptul procurării schelelor de către partea vătămată Frunză Viorel Pahomie din Italia şi valoarea acestora (vol. 1 f.d. 41-42) – *urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale, pe toată durata de păstrare a acesteia*.

Pentru aceste motive şi în conformormitate cu prevederile art. art. 16 alin. (3), 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, art. 338-341, 382, 384, 3*****, 391, 392-394, 396, 397, 400, 401, 402, 405 Cod de procedură penală, instanţa de judecată, -

H o t ă r ă ş t e:

Gheţiu Ion Pavel se recunoaşte vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal şi se liberează de răspundere penală, din motivul expirării termenului de prescripţie de tragere la răspundere penală.

Se admite parţial acţiunea civilă depusă de avocat în interesele părţii vătămate Frunză Viorel Pahomie şi se încasează din contul lui ***Gheţiu Ion Pavel***, în beneficiul lui Frunză Viorel Pahomie, sumele de: ***43465,23 (patruzeci şi trei mii patru sute şaizeci şi cinci, 23) lei MD*** – cu titlu de prejudiciul material cauzat prin infracţiune; ***6000,00 (şase mii, 00) lei MD*** – cu titlu de venit ratat conform contractului de arendă, iar în total a încasa suma de – ********465,23 (patruzeci şi nouă mii patru sute şaizeci şi cinci, 23)* lei MD**.

Se admite în principiu acţiunea civilă depusă de avocat în interesele părţii vătămate Frunză Viorel Pahomie în partea ce ţine de încasarea dobânzii de întârziere pentru neachitarea plăţii pentru arenda schelelor în perioada 07.03.2014 – 06.04.2014 (*30 zile*), din suma totală de 6000,00 lei, pe care urma să o achite pentru această perioadă, şi va lăsa soluţionarea cerinţei în cauză instanţei de drept civil.

În rest acţiunea civilă depusă de avocat în interesele lui Frunză Viorel Pahomie**,** se respinge ca fiind neîntemeiată.

Mijlocul material de probă: - Copia actului de predare-primire a schelelor din 07.03.2014, potrivit căruia, Trofim Ion a predat lui ***Gheţiu Ion Pavel*** 250 m^2 de schele pentru un termen de 30 zile contra sumei de 200,00 lei pe zi (vol. 1 f.d. 38);

- Copia buletinului de identitate seria/nr. ***** eliberat pe numele lui ***Gheţiu Ion Pavel*** la data de *****, de către Oficiul *****, valabil până pe data de ***** (vol. 1 f.d. 39);

- Copiile actelor care probează faptul procurării schelelor de către partea vătămată Frunză Viorel Pahomie din Italia şi valoarea acestora (vol. 1 f.d. 41-42) – *urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale pe toată durata de păstrare a acesteia*.

Sentinţa pronunţată integral la data de ***27 octombrie 2026***.

Sentinţa cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în termen de 15 zile de la data pronunţării sentinţei.

Preşedintele şedinţei,
Judecător Lilia Lupaşco

Copia corespunde originalului,
Judecător Lilia Lupaşco